

Hyvät aluevaltuutetut,

Puheenvuoroni liittyy valtuuston kokousaikatauluihin vuonna 2023. Asia on aluehallituksen esityslistalla tänään.

Esityksen mukaan aluevaltuustolla on kaksi kokousta/puolivuotiskausi eli yhteensä neljä kokousta koko vuonna. Niinpä kevätkaudella kokouksia on vain maaliskuussa ja kesäkuussa. Kokousten määrä tuntuu vähäiseltä, kun sitä vertaa joidenkin muiden hyvinvointialueiden valtuustojen kokousmääriin. Niissä kokousten määrä näyttäisi olevan kaksinkertainen Pohjois-Savoon verrattuna.

Kokousten lukumäärä ei ole tietysti yksistään ratkaisevaa. Lautakunnat ja jaostot päättävät monista asioista. Mutta on silti vaikea uskoa, että miljardin budjettia pyörittävän hyvinvointialueen aluevaltuustolle ei riittäisi päätettäviä asioita, varsinkin kun toiminta käynnistyy ensi vuonna toden teolla. Kahden kokouksen malli/puolivuotiskausi voi johtaa siihen, että aluevaltuuston on tavallaan pakko päättää listalla olevat asiat, eikä se voi jättää niitä esim. pöydälle, koska seuraavaan kokoukseen on kolme kuukautta. Päätöksenteko hidastuisi kohtuuttomasti.

Aluevaltuusto on valittu suorilla vaaleilla, mikä tarkoittaa sitä, että valtuutetut vastaavat toiminnastaan suoraan äänestäjille. Tilanne on täysin erilainen, jos sitä vertaa kuntayhtymien luottamushenkilöihin. Ymmärtääkseni vaalitapa on myös lainsäätäjän viesti aluevaltuuston tärkeästä poliittisesta roolista lain haastaviin tavoitteisiin pyrittäessä.

Päätöksenteon ja vaikuttamisen käytännöt luodaan toiminnan alkaessa. Sen vuoksi valtuuston ottaminen aidosti mukaan hyvinvointialueen palvelujen kehittämiseen ja päätöksentekoon on tehtävä nyt. Muussa tapauksessa voi syntyä tunne, että valtuusto on pelkkä kumileimasin. Valtuustolle järjestetyt suunnittelukokoukset ja infot ovat olleet tarpeellisia, mutta ne eivät mahdollista aitoa vuoropuhelua parhaalla mahdollisella tavalla. Vuoropuhelulle on selvä tarve. Iltakoulut ja seminaarit olisi sen vuoksi hyvä ottaa mukaan ohjelmaan.

Kokoukset toki maksavat. Se on demokraattisen päätöksenteon hinta, eikä se voi olla yksistään perusteena kokousten vähäiselle määrälle. Jos etukäteen sovittua kokousta, iltakoulua tai seminaaria ei tarvitse pitää, se voidaan perua. Sen sijaan uuden kokouksen lisääminen on hankalampaa kesken kauden.

Hannu Tsupari

valtuuston puheenjohtaja